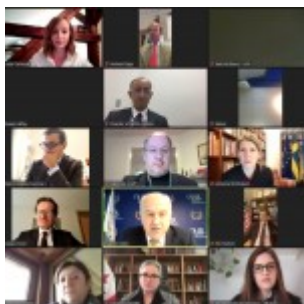

Communiqué Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira*

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) sastali su se putem video-linka 1. i 2. decembra 2020. godine kako bi razmotrili stanje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH). Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na njihovu obavezu da u potpunosti poštuju Mirovni sporazum, sve njegove anekse i odluke visokog predstavnika. Upravni odbor je još jednom potvrdio svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor je ponovio da entiteti nemaju pravo na otcjepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor je podsjetio vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma za mir i da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obavezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor je još jednom potvrdio svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata u skladu sa Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor je podvukao da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir. Naglasio je potrebu za punom implementacijom programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokog predstavnika.

Upravni odbor PIC-a je obilježio 25. godišnjicu Općeg okvirnog sporazuma za mir, parafiranog u Daytonu, 21. novembra 1995. godine, a potpisanog u Parizu, 14. decembra 1995. godine, i pozdravio je 25 godina trajnog mira u BiH, te je pozvao sve strane da nastave zajednički raditi kako bi osigurali održivu i prosperitetnu budućnost. Upravni odbor PIC-a je naglasio da su vrijednosti vladavine prava i poštivanja ljudskih prava ugrađene u Opći okvirni sporazum za mir i dalje od najvećeg značaja za budućnost BiH i dugotrajnu regionalnu stabilnost.

Upravni odbor PIC-a je saslušao izlaganja predsjednika Centralne izborne komisije BiH (CIK) i predstavnika Koalicije za slobodne i fer izbore „Pod lupom“ i pozdravio njihove ocjene u pogledu provedbe i rezultata lokalnih izbora održanih 15. novembra u BiH, koji su se uglavnom odvijali u mirnoj atmosferi. Upravni odbor PIC-a čestitao je Centralnoj izbornoj komisiji BiH na organiziranju izbora, a Koaliciji „Pod lupom“ na provođenju obimnih posmatračkih aktivnosti u vanrednim okolnostima prouzrokovanim pandemijom covid-19. Upravni odbor PIC-a također je uputio čestitke izabranim kandidatima i pozvao na što skoriju provedbu izbornih rezultata, nakon njihove verifikacije. Na kraju, Upravni odbor PIC-a čestitao je građanima BiH što su iskoristili svoje biračko pravo.

Upravni odbor PIC-a pohvalio je usvajanje amandmana, u julu ove godine, kojima je omogućeno održavanje izbora u gradu Mostaru, planiranih za 20. decembra 2020. godine, i pozvao je političke stranke i nezavisne kandidate da ovim izborima pristupe s programima okrenutim prema budućnosti u namjeri da ujedine građane i osiguraju značajna poboljšanja u funkcioniranju gradske uprave i pružanju usluga građanima. Upravni odbor PIC-a apelira na sve građane Mostara da izađu na izbore, pridržavajući se epidemioloških mjera, i poziva izabrane vijećnike čiji će mandat biti potvrđen nakon izbora da ne gube vrijeme nego da što prije sazovu novo gradsko vijeće i izaberu novog gradonačelnika.

U pogledu izbora općenito, Upravni odbor PIC-a je podsjetio na

dugogodišnju obavezu da se provedu preporuke OSCE-ovog Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i Grupe država protiv korupcije (GRECO) čiji je cilj poboljšanje izbornog procesa. Slabosti koje posebno omogućavaju manipulaciju registracijom birača izvan zemlje moraju se hitno razmotriti i riješiti, a navodi o prevarama moraju se istražiti.

Upravni odbor PIC-a također je saslušao izlaganja na temu pomirenja koja su predstavili „TRIAL International BiH“ i bivši specijalni izvjestitelj UN-a za promicanje istine, pravde, reparacije i garancije neponavljanja. Nedostatak bilo kakvog smislenog procesa s tim ciljem u BiH onemogućava zemlju da ostvari svoj stvarni potencijal. Upravni odbor PIC-a ponovio je poruke govornika sa 25. komemoracije posvećene genocidu u Srebrenici u julu i pozvao političke lidere da se uključe u dijalog i poduzmu konkretne korake koji vode ka istinskom pomirenju svih naroda. S tim u vezi, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je nedavno usvajanje revidirane Nacionalne strategije za ratne zločine i pozitivan odjek zajedničke izjave Predsjedništva BiH povodom 25. godišnjice Daytonskog sporazuma, u kojoj je naglašena važnost jačanja pomirenja, mira i međusobnog poštovanja. Upravni odbor PIC-a pozvao je političke lidere da ispune obećanje i javno odaju počast svim žrtvama rata i jednom zauvijek prekinu retoriku koja bi osujetila napore na pomirenju, uključujući veličanje ratnih zločinaca, poricanje genocida i povijesni revizionizam.

Upravni odbor PIC-a pozvao je bh. vlasti da odlučno krenu ka reformama koje se odnose na vladavinu prava i borbu protiv korupcije, koje su ključni dio procesa pristupanja EU. Upravni odbor PIC-a naglasio je da su pravosudne reforme ključni prioritet i izrazio opredijeljenost da pomogne bh. vlastima u tom pogledu. Upravni odbor PIC-a posebno je naglasio potrebu za izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću (VSTV) radi uspostavljanja temeljitog

postupka provjere imovine sa ciljem boljeg rješavanja sukoba interesa i drugih pitanja povezanih s integritetom, jačanja neovisnosti, integriteta i odgovornosti sudaca, tužitelja i članova VSTV-a, te da bi se omogućio pravni lijek protiv odluka VSTV-a. Upravni odbor PIC-a primio je k znanju odluku članova VSTV-a da se očituju povodom nedavnih dešavanja i podstiče ih da poduzmu odgovarajući korak kojim će se povratiti povjerenje u tu instituciju.

Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti, odnosno političke i institucionalne lidere BiH, da se bez daljnjeg odlaganja pozabave sljedećim prioritetima:

- Usvojiti i provesti akcioni plan za 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije.
- Poboljšati koordinaciju i saradnju između svih nivoa vlasti u BiH na suzbijanju pandemije covid-19 i ublažavanju njenih socioekonomskih posljedica, te povećati kapacitete za testiranje i praćenje kontakata kako bi se usporilo širenje virusa i poravnala krivulja u smislu njegovog uticaja na zdravstvene sisteme.
- Postići sporazum o izbornoj reformi kojim će se uzeti u obzir odluke Ustavnog suda BiH te odluka iz predmeta Sejdić-Finci i srodne odluke Evropskog suda za ljudska prava, koje još uvijek nisu provedene, neke i više od deset godina. U procesu izborne reforme, suzdržati se od poduzimanja zakonodavnih ili političkih koraka koji bi otežali provođenje presuda Evropskog suda.
- Poduzeti konkretne korake počevši od najviših političkih nivoa ka pomirenju u BiH, uključujući zajedničke komemoracije.
- Imenovati novu vladu Federacije, kao i vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona i Kantona 10, koje još uvijek nisu imenovane, dok umjesto njih i dalje rade vlade iz prethodnih mandata, više od dvije godine nakon općih izbora održanih u oktobru 2018., te popuniti upražnjene pozicije na svim nivoima, uključujući i

članove Ustavnog suda Federacije te ključnih institucija na državnom nivou.

- Osigurati efikasnu saradnju između svih nivoa vlasti u BiH i osigurati dovoljne resurse za upravljanje migracijama i sigurnosti granica kao isključivom nadležnošću države, te osigurati pravičnu podjelu odgovornosti za humanitarni smještaj migranata i azilanata u cijeloj zemlji. U skladu s međunarodnim pravom, moraju se ukinuti restriktivne mjere koje proizvoljno ograničavaju kretanje migranata.

Sljedeći sastanak Vijeća za provedbu mira održat će se 1-2. juna 2021.

* Ruska Federacija se ne slaže s ovim *communiquéom*.